

TECH: ENTREVISTA A PASCUAL SEGURA

La protecció dels resultats de l'activitat investigadora de la Universitat de Barcelona (UB), amb la intenció de transferir-los als sectors productius interessats a explotar-los, és a mans

del centre de patents de la UB. El director, Pascual Segura, diu que la redacció de la sol·licitud de patent és un factor clau del valor comercial de la tecnologia sotmesa a protecció legal

«Les patents que no s'exploten no suposen cap mèrit acadèmic»

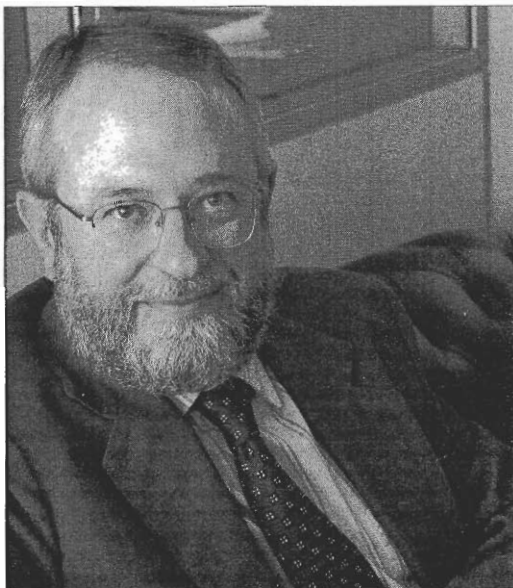
JORDI DUCH
Barcelona

—Quina utilitat té la normativa sobre patents de la Universitat de Barcelona (UB) per facilitar la capitalització de les patents? Serveix realment per llicenciar de manera més fàcil i generar més retorn econòmic per als científics?

—La normativa de patents de la Universitat de Barcelona té com a principal objectiu regular de manera interna el repartiment de possibles beneficis derivats de l'explotació de les patents (per venda o llicència). La llei de patents ja determina que correspon a la universitat la titularitat de les invencions dels professors fruit de la seva funció d'investigació; però també diu que els professors tenen dret a participar dels beneficis obtinguts i que la quantitat percebuda l'ha de determinar una normativa interna, que en el nostre cas és la normativa de Patents de la UB.

—Quin paper assumeix el centre de patents de la UB, amb aquesta finalitat de facilitar la capitalització de les patents?

—El centre de patents de la UB assumeix, des de l'any 1987, tres tipus d'encàrrecs, dos dels quals s'adrecen al públic en general, concretament: la divulgació i docència en el camp de la propietat industrial i de la documentació, i el servei gratuït d'informació sobre qüestions relatives a la propietat industrial. El tercer és de protecció de les invencions dels professors de la UB i d'entitats vinculades al Grup UB.

ROGER CASTELLON

Pascual Segura, director del centre de patents de la Universitat de Barcelona

En virtut dels dos primers, el centre té la missió de donar a conèixer el sistema de patents a les empreses i els particulars perquè en puguin treure profit, i d'acord amb el tercer, fa la redacció de la sol·licitud de patent com a base per a la seva comercialització/capitalització. Aquest darrer és un factor clau del valor comercial d'una tecnologia, en la mesura que una sol·licitud de patent ben redactada garanteix

seva protecció adequada. Si la sol·licitud està mal redactada, no valdrà res!

—Quin balanç quantitatiu i qualitatiu fa de l'aplicació d'aquesta normativa implantada l'any 1995 i pionera en la capitalització de les patents de les universitats espanyoles, al llarg dels onze anys de vigència?

—El balanç és molt positiu. Des de l'any 1996, la UB ha acon-

seguit vuit vendes de drets de patent, set llicències i la creació de cinc *spin-off* basades en tecnologies patentades. Amb els anys s'ha anat adquirint coneixement i experiència, i fruit de tot això ara estem punt de d'aprovar una nova normativa que intenta recollir més àmpliament els diferents casos en què es pot trobar la universitat. Alguns exemples són com es regula la protecció del secret industrial (*know-how*), del dret d'autor, la creació d'una *spin-off* o la vinculació entre les diferents institucions que formen part del Grup UB.

—Què s'ha de tenir en compte abans de decidir-se a patentar els resultats de qualsevol recerca, per saber si val la pena?

—Per decidir si val la pena patentar cal veure, sobretot, si la invenció té interès comercial i si se'n pot evitar la còpia. En primer lloc, hi ha d'haver alguna prova o dada experimental que permeti descriure'n almenys un exemple. Una invenció sobre el paper encara no està prou madura per poder-la patentar. En segon lloc, cal que la invenció tingui expectatives fonamentades d'arribar al mercat, és a dir, que es vegui o s'incorpori a un producte o procés industrial. Les patents que no s'exploten no suposen cap mèrit acadèmic. I finalment, si la invenció quan arriba al mercat no es pot copiar, és millor guardar-la com a secret. En el cas que es pugui copiar, només convé patentar si es confia de poder detectar i perseguir l'eventual infractor.

«Patentar i publicar no són opcions excloents»

Publicar i patentar, les dues activitats que prestigien més la recerca universitària, semblen excloents, perquè mentre que la primera exigeix difondre la troballa, la segona requereix mantenir-la en secret. Però hi ha una manera de fer-les compatibles. Segons el director del centre de patents de la Universitat de Barcelona, «n'hi ha prou que la sol·licitud de patent tingui una data anterior a qualsevol altra de publicació». En aquest sentit, diu que «un cop presentada la sol·licitud de patent el contingut de la invenció pot ser divulgat (mitjançant articles, tesis doctorals, conferències, resums en pàgines web...) sense esperar que estigui concedida la patent». Assigura també que «de fet, és convenient aquesta divulgació per detectar empreses interessades», i afegeix que «l'estratègia postsol·licitud de patent dependrà de cada invenció concreta i de l'empresa interessada a adquirir-la».